

Juliann Cripe – Kristine Slentz – Diane Bricker

VARSU

Varhaisen oppimaan ohjaamisen suunnitelma

Opetussuunnitelma

ALLE 3-VUOTIAILLE

Kustantajan yhteystiedot

PS-kustannus

PL 303   Aatoksenkatu 8 E
40101 Jyväskylä   40720 Jyväskylä

Asiakaspalvelu

puhelin: (014) 3370 070
faksi: (014) 3370 071
Internet: www.ps-kustannus.fi
sähköposti: asiakaspalvelu@ps-kustannus.fi

Tuottaja Pekka Santalahti

puhelin: (014) 638 848
faksi: (014) 638 894
sähköposti: pekka.santalahti@ps-kustannus.fi

Käännös: Päivi Kovanen

Kieliasun tarkistus: Sanataika ky.

Kannen kuva: Wille Ruotsalainen

Taitto: Tarja Honkanen

Englanninkielinen alkuperäisteos:

Assessment, Evaluation, and Programming System for Infants and Children (AEPS)®
Volume 2: AEPS® Curriculum for Birth to Three Years

Originally published in the United States of America by Paul H. Brookes Publishing Co., Inc.
Copyright © 1993 by Paul H. Brookes Publishing Co., Inc.

PS-kustannus

ISBN 952-451-084-7

WS Bookwell Oy
Juva 2004

Sisällys

Opetussuunnitelman rakenne	4
Hienomotoriikka	5
Osa-alue A: Tavoitteleminen, tarttuminen ja otteen irrottaminen...	7
Osa-alue B: Hienomotoristen taitojen toiminnallinen käyttö	33
Karkeamotoriikka	47
Osa-alue A: Liikkeet ja liikkuminen päin- ja selinmakuulla	49
Osa-alue B: Tasapaino istuessa.....	70
Osa-alue C: Tasapaino ja liikkuminen seisten ja kävellessä	86
Osa-alue D: Taidot leikeissä	107
Omatoimisuus	131
Osa-alue A: Syöminen.....	134
Osa-alue B: Puhtaudesta huolehtiminen.....	159
Osa-alue C: Riisuminen	170
Kognitiivinen kehitys	183
Osa-alue A: Reagointi ympäristön ärsykkeisiin	187
Osa-alue B: Kohteen pysyvyyden ymmärtäminen.....	194
Osa-alue C: Syy-seuraussuhteen ymmärtäminen	207
Osa-alue D: Jäljittely.....	215
Osa-alue E: Ongelmanratkaisukyky	223
Osa-alue F: Käsitteiden hallinta	237
Osa-alue G: Esineiden käyttö	250
Sosiaalisen kommunikaation kehitys	259
Osa-alue A: Esikielellinen kommunikointi	262
Osa-alue B: Ensimmäiset sanat	276
Osa-alue C: Sanojen ja lauseiden ymmärtäminen	290
Osa-alue D: Signaalien, sanojen ja lauseiden tuottaminen sosiaalisessa kommunikaatiossa	304
Sosiaalinen kehitys	337
Osa-alue A: Vuorovaikutus aikuisten kanssa	340
Osa-alue B: Vuorovaikutus ympäristön kanssa.....	355
Osa-alue C: Vuorovaikutus ikätovereiden kanssa.....	362